

Ar poetas išskirtinis žmogus?

Poetai nuo senų laikų buvo laikomi aukštesniais nei paprasti žmonės. Poezija iškeldavo juos virš kitų. Kas yra ta kūryba, kuri išskiria žmogų? Ar kiekvienas žmogus gali tapti poetu ir byloti apie pasaulį? Kas būtų ta paslaptis, kuri paprastą kalbą padaro išskirtinę? Kas žmogišką mintį paverčia tiesa?

Poetas visais laikais būdavo išskirtinė asmenybė. Greičiausiai net nebūtų įmanoma atsekti, kada poetai imti garbinti. Gal buvimas poetu visada kartu buvo ir jo išaukštinimas? Pavyzdžiui, XV amžiuje vienas rašytojas sakė, kad žmogus imituoja Dievą mene ir valdžioje, o poetas yra lyginamas su pačiu Kūrėju.

Bet mes suprantame: nors ir kaip žmonės nori tapti dievais, jie vis tiek yra žmonės - paprasti žmonės. Vienintelis dalykas, kas mus gali išaukštinti, yra mūsų protas bei išsilavinimas. Manau, kad poetai sugebėjo taip aukštai save iškelti naudodamiesi savo protu. Jie sukūrė paslaptį. Joje tarsi slypi galios, kurių kiti neturi.

Aš poetams priskirčiau tokias galias: jų vizijas, temas ir galimybę interpretuoti.

Vizijos yra vienas iš mistiškiausių dalykų, asocijuojamų su poetais. Kaip jie gali būti eiliniai žmonės, jei jie mato ypatingus reiškinius, patiria regėjimus? Bet nei vienas, kuris nekuria, iš tikrųjų nežino, ar kūrėjai mato vizijas. Nei vienas nesam buvę jų vietoje... Tačiau kai kurie, jei ne dauguma, iš mūsų, tikrai yra buvę tokiose situacijose, kai tenka labai intensyviai koncentruotis. Arba net tokiose situacijose, kai atrodo, mūsų mintys lyg pačios susidėlioja. Argi tai ne tas pats dalykas? Tik poetai tai ne tik jaučia, bet ir užrašo. Argi tai nėra jų versija to, ką mes visi patiriam? Mano nuomone, tos jų vizijos, kurios kartais ateina su talentu, dažniausiai yra didžiulių pastangų siekiant poetiškumo pasekmė.

Kitas jų išaukštinimo argumentas yra jų temos. Taip, aš sutinku, kad jų temos tokios, kurios paliečia mus visus, lyg specialiai mums skirtos. Todėl atrodo, kad jos nuleistos iš aukščiau. Tačiau aš manau, kad jų temos iš tikrųjų yra visai paprastos ir žemiškos - meilė, skausmas, vienišumas, liūdesys, džiaugsmas ir panašiai. Kad ir kaip komplikuotai ir paslaptinai jie suka savo mintis eilėraščiuose, dažniausiai jie nori pasakyti ar priversti tave jausti vieną ar kitą iš šitų jausmų. Tą paslaptį savo kūrinuose jie kuria su intencija. Jiems tai padeda įgyvendinti stipriausias jų įgūdis - kalba. Jie žodžiais sukuria tokią erdvę, į kurią priverčia mus įdėti savo mintis, patikėti, kad jos egzistavo.

Ta ertmė, kurią jie sukuria ir kuri yra svarbiausia jų išaukštinimo priežastis - tai interpretacija. Mūsų - skaitytojų - interpretacija. „Stoviu tarp medžių. Pilkoje prieblandoje”, - rašė poetas Kazys Binkis. Ar šita citata iš eilėraščio atkleidžia liūdesį, skausmą, gal depresiją? Ar čia tik vaizdas, scenos aprašymas? Čia ir yra erdvė mūsų interpretacijai. Būtent ši paslaptis, nežinojimas ir sukuria jų kalbos išskirtinumą. Gal jis nieko šitais žodžiais nenorėjo pasakyti, bet mes pasakėme už jį.

Dar mūsų interpretacija priklauso nuo to, kaip mes tą poetą matome. Jei mes išeliame ar išaukštiname jį, mes tarsi savaime pildome tas erdves aukštesnėmis mintimis, gilesnėmis idėjomis. Bet jeigu jį laikome paprastu žmogum, gali būti, kad tokio pačio efekto nebus. Mano nuomone, mūsų interpretacija susijusi su poeto iškėlimu...

Kad ir kaip skambėjo mano mintys, aš nemanau, kad poezija nėra ypatinga. Poezija yra viena iš gražiausių meno formų. Bet didžiulė dalis to grožio ateina iš mūsų interpretacijos, kurią dažnai lemia poeto išaukštinimas. Mano nuomone, poetas nėra kažkuo geresnis ar išmintingesnis nei mes. Poetai tiesiog stengiasi jausti, žinoti, suprasti ir, svarbiausia, klausti visko apie šį pasaulį. Poetas yra išskirtinis tiek, kiek ir kiekvienas iš mūsų.

Teresė Katkutė, 1c klasė